

Vladajući položaj

KVIZ SHOW

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

1

- 1. Koristeći zakonsku definiciju, objasnite svojim riječima kada se poduzetnik nalazi u „vladajućem položaj“.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

2

Odgovor 1.

Poduzetnik u vladajućem položaju kada je ekonomski toliko jak da nema „ozbiljnih“ konkurenata na tržištu.

Dakle tržišna snaga i položaj mu omogućuju da se ponaša **neovisno o svojim stvarnim ili mogućim konkurentima.**

3

- **2. Na koje načine (kojim pravnim tehnikama i načinima) poduzetnik na tržištu može steći vladajući položaj?**

4

Odgovor 2.

- Povezivanjem s drugim poduzetnicima (koncentracijama) ili samostalnim rastom i razvojem- vlastita poslovna strategija.

5

▪ 3. Kako se dokazuje vladajući položaj?

6

Odgovor 3.

- Određeno u postotcima: smatra se da se u vladajućem položaju smatra poduzetnik čiji tržišni udjel na tržištu iznosi 40 ili više posto
- Ostali indikatori:
  - -tržišni udjel i položaj i vrijeme kroz koji ga ostvaruje
  - -financijsku snagu
  - -prednost u pristupu izvorima nabave ili tržištu
  - -povezanosti s drugim poduzetnicima....

7

- **4. Je li vladajući položaj zabranjen?**
- **Može li AZTN spriječiti poduzetnika da na tržištu stekne vladajući položaj? Ako može, kako?**

8

Odgovor 4.

- Ne

- Ne

9

▪ **5. Zašto je vladajući položaj potencijalno štetan za tržišno natjecanje?**

10

Odgovor 5.

- Zato što dovodi do slabljenja tržišnog natjecanja eliminacijom konkurencije. Poduzetnik u vladajućem položaju će koristiti i usmjeriti svoju tržišnu snagu na eliminaciju konkurencije.
- Kada eliminira konkurenciju, dodatno je ojačao tržišni položaj, što je u krajnjem slučaju štetno za potrošače.

- 6. Objasnite razliku između vladajućeg položaja i zajedničkog vladajućeg položaja.

Odgovor 6.

- Kod zajedničkog vladajućeg položaja imamo dva ili više poduzetnika, koji izričito ili prešutno, “vladaju” tržištem s tim da niti jedan od njih samostalno nema vladajući položaj.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

efos
ZNAJENJE DO IZVRSNOSTI

PRAVOS

13

- 7. Koja je zakonska presumpcija vladajućeg položaja?

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

efos
ZNAJENJE DO IZVRSNOSTI

PRAVOS

14

Odgovor 7.

- Tržišni udjle od 40 %.

15

- ## Odgovor 8.
- 8.Navedite temeljne načine zlorabe vladajućeg položaja.

16

Odgovor 8.

- Zlouporaba se očituje kao:
- 1/izravno ili neizravno nametanje nepravednih trgovinskih uvjeta
- 2/ ograničavanje proizvodnje, tržišta , tehnološkog razvoja na štetu potrošača
- 3/ primjena nejednakih uvjeta na istovrsne poslove s drugim poduzetnicima, čime ih se dovodi u nepovoljniji položaj u odnosu na konkurenciju
- 4/ uvjetovanje sklapanja ugovora pristankom drugih ugovornih strana na dodatne obveze , koje po svojoj prirodi ili običajima u trgovini nisu u izravnoj vezi s predmetom ugovora

17

- 9. Navedite ovlasti (postupanje) AZTN u slučaju da utvdi zlouporabu vladajućeg položaja.

18

Odgovor 9.

- AZTN rješenjem o zlouporabi vladajućeg položaja utvrđuje:
  - 1/ postojanje vladajućeg položaja i postupanje poduzetnika kojim se taj položaj zlorabi
  - 2/zabranjuje svako takvo daljnje postupanje
  - 3/određuje mjere, uvjete i rokove za otklanjanje štetnih učinaka takvog postupanja
  - 4/ izriče upravno kaznenu mjeru

- AZTN ima ovlast izreći i strukturne mjere ili mjere praćenja poslovanja